

BİR ATTA KARŞILAŞILAN AYAK KANSERİ (KRAPO) OLGUSU VE BUNUN ELEKTROKOTER İLE EKSTRİPASYONU

Mete CİHAN* Burhan ÖZBA* Alkan KAMILOĞLU* İsa ÖZAYDIN*

Geliş Tarihi : 13.12.2001

Özet: Bu makalede, dört yaşlı yerli ırk bir atın sağ ayağında karşılaşılan ayak kanseri (krapo) olgusu rapor edilmiştir. Gerekli operasyon hazırlıkları yapıldıktan sonra Xylazine HCl (Rompun-Bayer) sedasyonu ve Lidokain (Jetokain-Adeka) ile N. Palmarisin blokajı yapıldı ve kitlenin elektrokoterle ekstripsasyonu gerçekleştirildi. Postoperatif pansuman uygulamasıyla sağaltım tamamlandı ve altı aylık izleme süresince herhangi bir komplikasyonla karşılaşılmadı.

Anahtar sözcükler: At, Ayak Kanseri (Krapo), Elektroekstripsasyon

A Foot Cancer (Crapo) Case Encountered in a Horse and Its Extirpation by Electrocauter

Summary: In this article, foot cancer (crapo) case detected at right food was reported in four years old horse. After necessary operational preparations, the horse was sedated by Xylazine HCl and N. Palmaris block was performed by Lidocaine. The mass was removed by electrocauter. Treatment was completed by postoperative bandage application and no complication was observed during the six months time.

Key words: Horse, Foot Cancer (Crapo), Electroextirpation

GİRİŞ

Ayak kanseri (Krapo); tek tırnaklılara özgü, subcorneal olarak corium unguiae'nin kronik, eksudatif ve vejetatif bir yangısı olarak tanımlanmaktadır¹⁻³. Krapo, daha çok çatalda görülmesine rağmen taban, ökçe, paries unguiae gibi ayak dokularında da meydana gelmektedir¹⁻⁵. Çoğunlukla arka ayaklarda oluşmasına rağmen ön ayaklarda da meydana gelmektedir. Prognoz arkalarda daha kötüdür^{1,3}.

Kraponun nedeni, tam olarak belirlenmemektedir^{1,3}. Buna rağmen hastalığın oluşumunda ırk, kötü ve hijyenik olmayan barınaklar, yetersiz tırnak bakımı, kornu tabakasının niteliği, iklim koşulları ve kalıtım gibi bir çok etken rol almaktadır^{1-3,5,6}. Hastalığın soğuk kanlı atlarda ve katırlarda görülme insidansı yüksektir^{1,3}.

Krapoda oluşan vejetatif kitlelerin gerçek anlamdaki tümörlerle benzerlikleri yoktur. Histolojik yapısı pododermadaki hücre proliferasyonu ya da parakeratos ve akantos olarak nitelendirilmektedir^{1,3}.

Ayak kanserinde ilk dönemlerinde topallık olmamasına rağmen ilerleyen dönemlerde artmaktadır¹⁻³. Tabanda karnabahar benzeri proliferatif üremeler ve bunun üzeri peynir benzeri fena kokulu bir kitle ile örtülmektedir. Bu kitle kaldırıldığında bol miktarda kanama şekillenmektedir^{1-3,5}.

Kraponun başladığı yerdeki kornu tabakasının harap olması, corium cuneale ve soleare' nin yangılanması, soluk kırmızı ve kurşun renginde taşkın vejetasyonlar, fena koku ve topallığın bulunması tanıyı kolaylaştırır. Ancak, topallığın erken dönemlerde olmayışı hastalığın tanısını güçleştirmektedir^{1,3}.

Kraponun sağaltımı çok güç ve zaman alıcıdır^{1,3}. Bu nedenle profilaksi hastalığın sağaltımında büyük önem taşımaktadır. Korumucu tedavide hayvanın barınma koşullarının uygun şekilde düzeltilmesi ve periyodik tırnak bakımının yapılması gerekir^{1,3,7}. Küratif sağaltımda vejetasyonların küretajla veya koterizasyon ile uzaklaştırılması ve bunu izleyerek basınçlı pansumanların uygulanması denenmekteyse de genellikle olumlu sonuçların

alınmadığı bildirilmektedir¹⁻³. Ayrıca, lokal olarak kurutucu ve büzücü ilaçlar, chloramphenicol, penicilin ve sulphonamidler de sağaltımda önerilmektedir^{1,3}.

Bu makalede kliniğimize getirilen ayak kanseri (krapo)' li bir atta, olgunun tanımı ve elektro koter ile sağaltımının meslek pratiğine aktarılması amaçlanmıştır.

OLGUNUN TANIMI

Olgu materyalimizi 171/97 nolu protokol kaydı ile Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı Kliniğine kabul edilen 4 yaşlı yerli ırk bir at oluşturdu.

Anamnezde, hastanın son zamanlarda topalladığı, yürüdüğü ve bulunduğu yerde kan olduğu ve ayağına bakıldığında kötü kokulu ve kanlı bir kitlenin fark edildiği öğrenildi.

Yapılan klinik muayenelerde, hastanın sağ ayağında basış topallığı ve ayağın inspeksiyonunda çatal bölgesinde ceviz büyüklüğünde kanlı, fena kokulu tümöral bir kitle görüldü (Resim-1).

Anamnez ve klinik muayeneler sonucunda krapo tanısı konularak kitlenin bölgeden elektrokoter ile uzaklaştırılmasına karar verildi.

Hasta bir gün süreyle aç bırakıldıktan sonra, 4ml/100kg Xylazine HCl (Rompun-Bayer)' in 4 ml/100 kg dozda İV enjeksiyonu ile sedasyon sağlandı. Berlin köstekleri kullanılarak hayvan sol tarafına yatırıldı ve ilgili bacak operasyon için uygun konuma getirildi. Ayak yıkanıp temizlendikten sonra dezenfekte edildi ve 4 ml Lidokain (Jetokain-Adeka) ile N. Plantaris'in blokajı yapıldı.

Vejetatif kitle elektrokoter ile ekstripe edildikten sonra (Resim-2) ayağa pansuman uygulandı ve hasta taburcu edildi. Hasta taburcu edilirken; hasta sahibi tırnak bakımı, ahır şartlarının düzeltilmesi konusunda bilgilendirildi. Operasyonu izleyen 6 ay kadarlık süre zarfında hayvan sahibinden zaman zaman hastanın durumu hakkında bilgiler alındı ve herhangi bir komplikasyonun ve nüks olayının şekillenmediği öğrenildi.

Resim 1. Olgunun operasyondan önceki görünümü.
Figure 1. View of case before operation.

Resim 2. Olgunun operasyondan sonraki görünümü.
Figure 2. View of case after operation.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Atlarda ayak bölgesinde dokulara göre çeşitli tümöral oluşumlar meydana gelmektedir ve bu olgular diğer ayak hastalıklarına göre çok ender

şekillenmektedir.^{1,4-8}. Olgumuz yapılan anemnez ve klinik muayenelerle, oluşmuş olan tümörün lokalizasyonuna bakılarak krapo (ayak kanseri) olarak değerlendirilmiştir.

Krapoda sağaltım profilaktik ve küratif olarak yapılmaktadır.^{1,3}. Olgumuzda küratif olarak elektrokoter ile ekstripasyon yapılmış ve ayak basınçlı pansumanla korunmuştur. Profilaktik olarak ise barınak şartlarının düzeltilmesi ve periyodik tırnak bakımı önerilmiştir.

Krapoda sağaltımın ve iyileşme periyodunun zaman alıcı olduğu ve nüks olayının tedaviden sonra sıklıkla şekillendiği bildirilmektedir.^{1,3}. Olgumuzda elektrokoter ile ekstripasyon işlemi çok kısa sürmüş ve hasta sahibi ile periyodik olarak yapılan telefon görüşmelerinde tekrar nüks olayının gerçekleşmediği öğrenilmiştir. Bu olayda böyle duruma karşılaşmamızı tümörün diğer literatürlerde⁴⁻⁸ belirtildiği gibi derin dokularda olmayıp hemen çatal üzerinde olmasına ve koterizasyonun vejetatif dokuları tamamına yakını yok etmesine bağlamaktayız. Bununla birlikte nüks olaylarının genellikle barınma şartlarının düzeltilmesi ve periyodik tırnak bakımıyla da önleneceği bildirilmektedir.^{1,3,7}. Nitekim bu kurallara uyarak barınak şartlarının düzeltilmesi ve periyodik tırnak bakımının düzenli bir şekilde yapılmasıyla nüks olayı önlenmiştir.

Sonuç olarak, atlarda çok seyrek olarak görülen kraponun sağaltım tekniği ile birlikte klinisyen meslektaşlara sunulmasının yararlı olacağına karar verilmiştir.

KAYNAKLAR

1. Yücel R, Şaroğlu M, Düzgün O, Devecioğlu Y: 11 yaşındaki bir safskan arap kısırağında karşılaşılan ayak kanseri (krapo) ve operatif sağaltımı. *Veteriner Cerrahi Derneği Dergisi*, 4(3-4): 59-61, 1998.
2. Özaydın İ: Ayak Hastalıkları ve Ortopedi Ders Notu. Kafkas Üniv Vet Fak, 81- 82 Kars. 1995.
3. Anteplioğlu H, Temizer M: Atlarda ekstremitelelerin şirürjikal ve ortopedik hastalıkları ile tedavisi. *AÜ Vet Fak Yayınları*. 360-361, 1970.
4. Ritmester AM, Denicola DB, Blevins WE, Christian JA: Primary interosseous mast cell tumour of the third phalanx in a quarter horse. *Equine Vet J*, 29(2): 151-152, 1997.
5. Berry CR, O'Brien TR, Pool RR: Squamous cell carcinoma of the hoof wall in a stallion. *J Am Vet Med Assoc*, 199(1): 90-92, 1991.
6. Honnas CM, Liskey CC, Meagher DM, Brown D, Luck EE: Malignant melanoma in the foot of a horse. *J Am Vet Med Assoc*, 197(6): 756-758, 1990.
7. Rasmir-Raven AM, Black SS, Richard G, Akin M: Papillomatous pastern dermatitis with spirochetes and pelodera strongyloides in a tennessee walking horse. *J Vet Diagn Invest*, 12(3): 287-291, 2000.
8. Attenburrow DP, Heyse-Moore GH: Non-ossifying fibroma in phalanx of a thoroughbred yearling. *Equine Vet J*, 14(1): 59-61, 1982.